

Omröstning på stämman - Propositionsordning

Det är viktigt att beslutsfattandet på föreningsstämman går rätt till. Finns bara ett förslag till vilket stämman kan rösta ”ja” eller ”nej” är det oftast inte några problem. Ibland händer det emellertid att det finns flera förslag inom ett ärende. Ordföranden har då en viktig uppgift att sätta upp en riktig så kallad propositionsordning så att alla förslag ställs på ett rättvist sätt emot varandra. I slutet på detta faktablad ges ett antal exempel.

Kallelsen är ramen för stämmans beslutsfattande

Stämman får aldrig fatta beslut om ett ärende som inte funnits med på kallelsen, om det inte gäller ett ärende som enligt lag eller föreningens stadgar ska förekomma på stämman.

Det är viktigt att skilja på ärenden och förslag. Det finns inte något hinder mot att, inom ramen för ett ärende, fatta beslut om ett förslag som inte angetts i kallelsen. Om exempelvis ärendet ommålning av fasaden funnits med i kallelsen finns inte något hinder mot att en annan färg än de förslag som angetts i kallelsen röstas igenom. Kulörerna utgör alltså förslag inom ärendet ommålning av fasaden

Propositionsordning och kontrapositionsvotering

Inför beslut är det viktigt att ordföranden kontrollerar att det inte finns några ytterligare förslag. För att kontrollera att förslagen är rätt uppfattade ”justeras förslagen” vilket innebär att ordföranden läser upp de olika förslagen och frågar stämman om förslagen är rätt uppfattade. Om så frågar ordföranden ”om stämman kan gå till beslut”.

Vid fler än två förslag ska ordföranden föreslå en så kallad propositionsordning, alltså ett förslag om hur de olika förslagen lämpligast kan ställas mot varandra. Många gånger kan förslagen jämkas mot varandra. Jämkning kan ske genom att förslagen granskas och man finner att de inte i och för sig står i ett motsatsförhållande till varandra utan att båda går att genomföra med mindre justeringar. Exempelvis går det kanske utmärkt att både anlägga en lekplats och ställa upp några pallkragar på gården.

Finns det flera förslag brukar styrelsens förslag benämnas ”huvudförslag”. Vid behandling av motioner anses styrelsens svar på motionen vara ”huvudförslag”. Vid fler än två förslag kan en medlem begära så kallad kontrapositionsvotering.

Vid en sådan votering ställs förslagen mot varandra två och två tills endast två förslag återstår att välja mellan. Det är viktigt att ställa de mest likvärdiga förslagen mot

varandra. I sista omröstningen ska huvudförslaget ställas mot det sist kvarvarande av övriga förslag.

Exempel

Exempel 1 – Ett förslag

Ordföranden (O): Det finns ett förslag till beslut från styrelsen om att vi ska installera solpaneler. Kan vi besluta enligt förslaget som bifogades kallelsen?

Stämman (S): Ja.

O: Någon däremot?

S: Ja?

O: (Ordföranden gör utifrån ”Ja-ropen” en bedömning av om majoriteten är för eller mot förslaget. Vid osäkerhet kan rösterna behöva räknas.) Jag finner att stämman beslutat enligt förslaget **alternativt** Jag finner att stämman beslutat att avslå förslaget.

Exempel 2 – Två förslag

O: Det finns två förslag till beslut om vilken fiberoperatör vi ska sluta avtal med, den som önskar besluta enligt förslag A (huvudförslaget), Nätbolaget, svarar Ja nu.

S: Ja.

O: Den som önskar besluta enligt förslag B, Fiberföretaget AB, svarar Ja nu.

S: Ja.

O: (Ordföranden gör utifrån ”Ja-ropen” en bedömning av vilket förslag majoriteten är för. Vid osäkerhet kan rösterna behöva räknas.) Jag finner att stämman beslutat enligt förslag A **alternativt** B.

Exempel 3 – Tre eller fler förslag

Styrelsens förslag anses vara huvudförslag. Jämkning mellan övriga förslag är inte möjligt (förslagen skiljer sig kanske för mycket åt). Övriga förslag ställs mot varandra tills bara ett motförslag återstår, som ställs mot huvudförslaget. Vi har tre förslag för trapphusfärg. Styrelsens förslag är grått. Mot detta förslag finns färgerna gult och grönt. Gult och grönt ställs mot varandra. Den vinnande färgen ställs mot huvudförslaget, grått.

Det är viktigt att de förslag som ställs mot varandra är så lika som möjligt för att förslagen inte ska ”stjäla” röster av varandra. Bedömningen av vilka förslag som lämpligen ställs mot varandra får göras från gång till gång.

Exempel 4 – Personval

När det gäller personval är det ordföranden som tar initiativ till hur personvalen ska hanteras men stämman kan kräva att valen genomförs på annat sätt (till exempel sluten omröstning). Samtliga förslag ska tas upp till behandling på stämman. Även spontana förslag på ledamöter som kommer upp under stämman ska beaktas när styrelsevalet ska förrättas. När det finns förslag på fler personer än vad det finns styrelseposter måste omröstning ske. Vid personval anses den som fått de flesta rösterna vald. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Sammanfattning

Vid beslutsfattandet i en bostadsrättsförening är det viktigt att först reda ut vilka förslag som finns inom ett ärende. Är förslagen tre eller fler har ordföranden en mycket viktig roll att föreslå hur förslagen på ett rättvist sätt kan ställas mot varandra.